

kal a kezükben, elhelyezkednek a máglyán, utolsónak Andrej és Marfa s mikor az üldöző katonák indulója felhangzik, akkorra már összecsapnak a lángok az elítéltek feje felett.

* * *

A Hovancsina töredékes részeit Rimsky Korsakoff egészítette ki és részben hangszerelte is. Azt nincs módunkban megállapítani, hogy a kerek, tetszetős formákra sokat adó jóbarát milyen mértékben igyekezett «simítani» Mussorgsky őseredeti, de az ő zenei ízlésével annyira szögletesnek és nyersnek ítélte kifejezésmódján. De még így, a szerves egység hiányában is nagyszabású, halhatatlan alkotással állunk szemben, amelyben a népi drámának megfelelően a kórusok játszáka a főszerepet; itt mutatja meg a zeneköltő legfőbb erejét és jellemző képességét. A Magy. Kir. Operaháznak különös dicsőségére szolgál, hogy költséget és fáradságot nem sajnálva a legkitűnőbb előadásban mutatta be Mussorgsky művét. Ilyen csodálatos pianissimókat még nem hallottunk az operai énekkartól. Éppen ezek a kifejező finomságok vitték bele az előadásba azt az igazi ünnepi áhítatot, amelyet *Dobrowen* vezénylőpálcája mindenekre átsugározott. De ugyanilyen mértékben remekelt *Oláh Gusztáv* a gyönyörű, festői színpadi képek megkomponálásában. *Basilides* Mária, Marfa, *Székely Mihály* Dossifej szerepében két olyan ihletet tolmácsolói Mussorgsky zenéjének, amilyeneknél tökéletesebbet el sem tudunk képzelni. *Losonczy György* kissé túlfiatalos mozdulataitól eltekintve, kitűnően alakította az öreg Hovansky hálás, parádés szerepét. *Laurisi*, *Andrej*, *Rigó* Magda Emma, *Závodszy* Galyczin, *Palló* Saklovity szerepében mind kitűnőek. Az Operaház kórusának mesteri teljesítménye nagyon hasznos gyakorlat is volt a kifinomodott kórus-stilus elsajátítására. A balett nehéz koreografiája *Brada* mesternek kitűnően sikerült, maga a balettkar, mint mindig, ékessége volt az előadásnak.

BÁSTYASÉTÁNY.

*Török s magyar vér hullott itt patakban
Minden kis köre s talpalattnyi helyre;
Most lenge, színes muszlinokban hejre
Lányok libegnek lomha áradatban.*

*Hol fegyverek közt hívő és eretnek
Hajrázva Jézust s Allahot kiáltott,
Lágy dallamok repülnek szerte tátott
Öblös torkán a fényes hangszereknek.*

*Öreg ágyúknak rozsdás torka ásit;
Abdurrahám már rég halott, de mással
Harcolnak most is még: az elmúlással —
Régóta vendég már a pusztulás itt.*

*Görgey komor érclován meredten
A távoli, sötét hegyekre réved;
Ma: korzózó leányok, ez az élet.
Tegnap: török. S a holnap ismeretlen.*